

Stresi nga nxehtësia te lopët e qumështit

Pse lopët e qumështit janë kaq të ndjeshme ndaj të nxehtit?

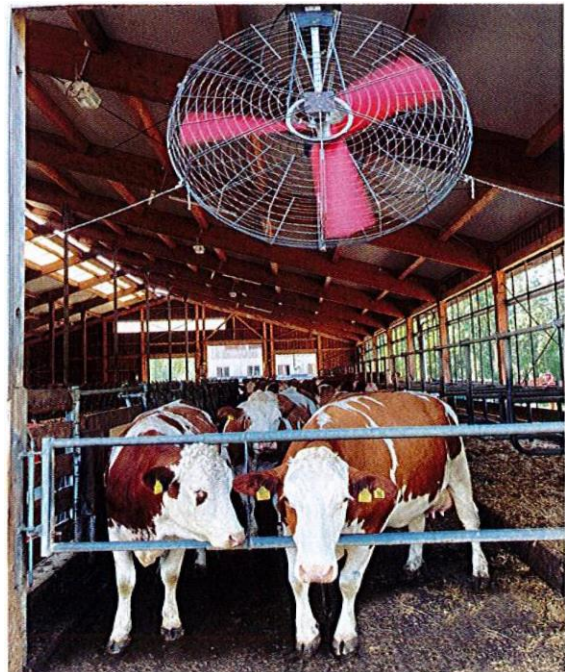


Ina. Franz Riealer

Gjatë prodhimit ditor të qumështit, te lopa ndodhin procese masive metabolike. 50 deri 60 kg lëndë e freskët hahet çdo ditë për të prodhuar 40 kg qumësht ose dhe më shumë. Me një performancë të tillë metabolike, gjenerohet shumë nxehtësi. Nëse për shkak të temperaturave të nxehta të ambientit, nxehtësia nuk mund të çlirohet mjaftueshëm, bagëtitë vuajnë nga stresi i nxehtësisë. Temperaturat ku lopët qumështore ndihen më mire janë ndërmjet 7 °C dhe 17 °C. Shenjat e para të stresit të nxehtësisë mund të vërehen në temperaturat mbi 20 °C. Përveç temperaturës së jashtme, lagështia e ajrit gjithashtu luan një rol vendimtar.

Si ta njohim fillimin e stresit të nxehtësisë?

Kur fillon stresi i nxehtësisë, lopët për të çliruar nxehtësi përmes sipërfaqes së trupit qëndrojnë më gjatë në këmbë. Shpesh vërehet se shumë prej tyre qëndrojnë pranë portave ose dritareve. Në të njëjtën kohë, temperatura e rritur e trupit shpejton ritmin e frymëmarrjes. Stresi nga nxehtësia ka një efekt negativ në marrjen e ushqimit. Në temperatura të larta marrja e ushqimit mund të ulet deri në 20%! Kjo zakonisht sjell pasoja të tilla si p.sh. rënie të prodhimit të qumështit, reduktim i përbërësve të qumështit, mungesë energjie, çrregullime të pjellorisë, si dhe rritje të numrit të qelizave somatike ose infeksione të gjirit.



Ventilatorë dhe uji e lopëve si profilaksi?

Tashmë ka stalla në të cilat janë instaluar ventilatorë, të cilët kanë një ndikim pozitiv në ftohjen e ajrit, në parandalimin e nxehtësisë së akumuluar si dhe në zvogëlimin e ndotjes nga amoniakut.

Sidoqoftë, vendosja e saktë është thelbësore! Ajri i ftohtë i ventilatorit duhet të kalojë rreth 20 cm sipër lopës së shtrirë. Në vijim, bëhet një dallim midis ventilatorëve të tavanit dhe ventilatorëve boshtorë. Ventilatorët boshtorë realizojnë një ftohje më të mirë të ajrit të jashtëm. Dushet e lopëve duhet të instalohen vetëm në stenda me qarkullim të fortë të ajrit. Nëse ajri i lagësht nuk del nga hambari, lagështia e ajrit rritet dhe kjo ndikon në rritjen e stresit nga nxehtësia.

Çfarë duhet të merret parasysh në teknologjinë e ushqimit?

Nëse lopët djersiten në temperatura të larta, ka një çlirim të shtuar të mineraleve. Prandaj, marrja e mineraleve në muajt e verës duhet të rritet me rreth 15%. Trogimi duhet të kontrollohet për ndonjë ngrohje të mundshme! Nëse rast ngrohje duhet të merren masat e duhura (përshpejtoni ushqimin në silo, spërkatni sipërfaqen me acid, ushqim më të shpeshtë). Përqendrimi i energjisë në racionin ushqimor duhet të mbahet sa më i lartë në mënyrë që të kompensohet ulja e konsumit të ushqimit.

Për të optimizuar racionin ushqimor veror, pyesni ekspertët e Austria Praemix shpk: www.ap.com.al